

KONFERENCIJA U KUALA LUMPURU

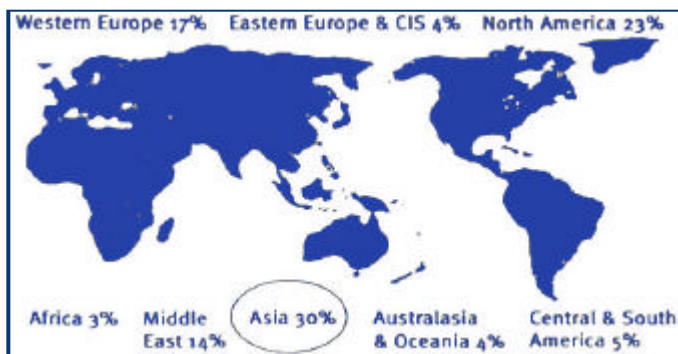
Gold dinar u multilateralnoj trgovini

Piše: Kemal Kozaric,
viceguverner CBBiH

Više od polovine populacije u svijetu danas živi na prostoru Azije. U učešću na svjetskom tržištu na područje Azije otpada 30%, na područje zapadne Evrope 17%, istočne Evrope 4%, Sjeverne Amerike 23%, Centralne i Južne Amerike 5%, Australije i Oceanije 4%, Srednjeg istoka 14%, te Afrike 3%. Ovakav odnos učešća na svjetskoj pijaci sigurno je potaknuo inicijativu Malezije i njenog premijera **Mohamada Mahathira**, čije je učešće također značajno (1,4% svjetskog izvoza, 1,2% uvoza otpada na Maleziju) u uvođenju gold dinara u multilateralnu trgovinu. Iskustva koja su prouzrokovana azijskom finansijskom krizom 1997. - 1998. godine, te finansijskim krizama u Mexicu, Brazilu, Rusiji i Argentini, a gdje je bitan uticaj US dolara na privredu ovih zemalja, pokrenula su ideju uvođenja zlatnog dinara u međunarodno poravnanje. Prema prezentiranoj ideji, gold dinar bi u početnoj fazi bio korišten samo u međunarodnom poravnanju, dok bi domaći platni promet kontinuirano koristio domaću valutu. Prvobitno gold dinar neće egzistirati u fizičkoj formi. Stvarno poravnanje za trgovinu može biti transfer ekvivalentnog iznosa jednak zlatu. To neće biti fizički iznos transfera zlata iz jedne u drugu zemlju, već transfer ostvarene koristi u zlatu na zaštitni račun. Aranžman funkcioniše veoma jednostavno. Plaćanje će biti vršeno posredstvom centralnih banaka

zemalja ucesnica u platnom prometu i to će biti placena samo razlika između uvoza i izvoza jedne zemlje. Ovaj aranžman omogućava da malim iznosom novca bude podržana velika vrijednost trgovine. Kao agent za plaćanje, centralne banke postaju vrlo bitne u osiguranju mehanizma plaćanja i osiguranja da ovaj mehanizam djeluje efikasno. Jasno je da je cilj ovog predloženog modela stvoriti jedan neovisan platni sistem, koji će imati podlogu u zlatu i čiji je cilj zaštititi zemlje ucesnice od uticaja kursnih razlika US dolara, yena i sada eura. Gold dinar je sigurno i odgovor na pojavu eura, te nastanak globalizacije finansijskih tržišta. Nedavno održana konferencija u Kuala Lumpuru pokazala je da će ovaj projekat biti uskoro realizovan u praksi, da su ga zemlje ucesnice podržale, te da zasigurno poslije dolara, eura, yena možemo očekivati i zlatni dinar.

GBRSCBBiH Banja Luka u novim prostorijama

Glavna banka Republike Srpske Centralne banke BiH Banja Luka preselila je u nove prostorije. U novim prostorijama je 13. novembra/studenog održana sjednica Upravnog vijeca CBBiH, a guverner **Peter Nicholl** je održao sastanak sa direktorima glavnih jedinica i filijala. Preseljenje u nove prostorije bilo je povod za organizovanje koktela kojem su prisustvovali predstavnici CBBiH iz Sarajeva, Mostara, Brckog i sa Pala, ministar finansija RS, predstavnik Agencije za osiguranje depozita BiH i direktori komercijalnih banaka.

PROJEKTI

Novi računovodstveni bankarski softver

Predstavnici Centralne banke BiH (CBBiH) i firme "Aster" iz Ljubljane potpisali su 26. novembra/studenog dokument o primopredaji novog računovodstvenog bankarskog softvera. Potpisivanju je prethodio sastanak predstavnika Projektnog tima za realizaciju projektnog zadatka izrade jedinstvenog bankarsko- računovodstvenog softvera i kompanije "Aster" iz Ljubljane na kojem je odlučeno o datumu potpisivanja primopredaje projekta između ugovornih strana, "Aster", kao realizatora projekta i CBBiH, kao korisnika. Anex III Ugovora o isporuci i implementaciji računovodstvenog bankarskog sistema u ime CBBiH potpisao je guverner **Peter Nicholl**, dok je Zapisnik o primopredaji potpisao viceguverner CBBiH **Kemal Kozaric**.

Novi racunovodstveni bankarski softver

Nastavak sa strane 1

Potpisnik ovih dokumenata u ime slovenske kompanije bio je **Matej Kranjc**. Cín potpisivanja dokumenta istovremeno predstavlja završetak projekta koji će početi funkcionisati 3. januara /sijecnja 2003. godine. Period do konacne implementacije projekta pruža mogućnost i priliku da bude izvršena kontrola rada svih aplikacija u okviru softverskog paketa, otklonjene eventualne nepravilnosti u radu softvera i sacinjen precizan plan aktivnosti za početak rada kako bi bile stvorene realne pretpostavke da početak "živog" rada sistema protekne bez problema. Uz to postoji i ugovorna klauzula garantnog roka, koji traje deset mjeseci od početka implementacije sistema, što podrazumijeva da je i to period u kojem su korisnici u mogućnosti da koriguju, dopune softverska rješenja ili otklone nedostatke i propuste, koji se eventualno pojave u toku implementacije. Prema riječima guvernera Nicholla, riječ je o velikom i kompleksnom projektu. Sva otvorena pitanja koja su naznačena u navedenom Aneksu i Zapisniku o primopredaji projekta trebaju biti riješena do početka funkcionisanja sistema. Implementacija softvera omogućice informatičku integraciju bankarskog i racunovodstvenog sistema u cjelinu, potpunije i analitičko sagledavanje poslovnih funkcija i

finansijske pozicije CBBiH, sistematsko planiranje i kontrolu procesa rada, sprecavanje i otkrivanje nezakonitosti i nepravilnosti u radu, te brže i efikasnije informaciono komuniciranje svih organizacionih dijelova CBBiH. Softverska zaokruženost poslovnih funkcija svakako će implicirati cjelovitiji pregled nad poslovnim procesima banke i rezultirati vecim stepenom kreativnosti, efektivnosti i efikasnosti u ukupnom procesu rada CBBiH na svim nivoima.

ODJEL ZA EKONOMSKA ISTRAŽIVANJA I STATISTIKU

Rezultati projekta "Politika pozajmljivanja u BiH"

Vecina banaka u BiH povecala je kapital, broj zaposlenih i broj filijala, pokazali su rezultati istraživanja o politici pozajmljivanja banaka u BiH koje je proveo Sektor za ekonomska istraživanja i statistiku. Cilj istraživanja je bio sagledati stanje bankarskog sektora i politike pozajmljivanja od 1997. do 2002. godine. U istraživanju je učestvovalo 30 komercijalnih banaka, odnosno 72% ukupnog broja banaka u BiH. Rezultati pokazuju da je aktiva po zaposlenom kod 20 banaka manja od jednog miliona KM, a više od 70% banaka je smanjilo kamatne stope. Kod 60% banaka je došlo do priliva deviza. Banke najčešće odobravaju kratkorocne kredite od 30 do 100 hiljada KM. Vrijednost kolaterala je najčešće dva ili više puta veca od iznosa kredita. Kredite bolje otplacuje stanovništvo od preduzeca, a neefikasnost sudskog sistema i dalje otežava naplatu kredita. Svega cetiri banke nude usluge lizinga. Vecina banaka u 2003. godini planira smanjenje kamatnih stopa, niže provizije, širenje mreže filijala, proširenje poslovanja sa stanovništvom i preduzecima, te vecu ponudu proizvoda i usluga ukljucujuci elektronsko bankarstvo. Rezultati istraživanja bice objavljeni i dostavljeni svim komercijalnim bankama u BiH.

ODJELJENJE ZA PLATNE SISTEME

Instalacija dislociranog rezervnog platnog sistema u Banjoj Luci

Piše: Đorđe Racković

Nakon preseljenja Glavne banke Republike Srpske u nove poslovne prostore u Banjoj Luci, konacno su stvorene sve neophodne pretpostavke za implementiranje projekta dislociranog rezervnog platnog sistema (Disaster Recovery), s obzirom da je vec ranije potpisan ugovor i nabavljena oprema. U Centralnoj banci BiH je 29. oktobra/listopada održan sastanak sa predstavnicima Logica Ltd London, Halcom Ljubljana i ERC ZIPO Sarajevo, na kojem su usaglašeni planovi i termini za instaliranje rezervnog platnog sistema u Banjoj Luci. Nakon usaglašavanja, prezentovan je konacan Projektni plan koji sadrži arhitekturu sistema i detaljan terminski plan aktivnosti. Prilikom usaglašavanja, predstavnici CBBiH su najviše insistirali na skracenju rokova, tako da je plan implementacije sa skoro pet mjeseci sveden na oko mjesec i po. Dogovoreno je da svi poslovi budu okončani do 20. decembra/prosinca ove godine, kako bi 21. decembra/prosinca bio izvršen test uživo, nakon cega bi sistem postao operativan. Prva simulacija pada centralnog sistema u Sarajevu i rad sa dislocirane lokacije u Banjoj Luci, planirani su za drugu polovinu januara/sijecnja 2003. godine. Do tada će biti izradene i potpune procedure za sve eventualne slucajeve koji se mogu dogoditi, odnosno pretpostaviti. Sve do sada planirane aktivnosti završene su u predvidenim rokovima, uz puno angažovanje osoblja Odjeljenja platnih sistema i Glavne banke Republike Srpske.

Euro - izlazna strategija iz currency boarda

Izlazna strategija iz currency boarda je usvajanje eura, ali ne znam kada bi se to moglo desiti, izjavio je guverner Centralne banke BiH Peter Nicholl. Pojašnjavajući na konferenciji za novinare šta bi se trebalo desiti nakon currency boarda, guverner je kazao da bi usvajanje eura bio razuman izbor za BiH, tim prije što i većina susjednih zemalja prihvata takvo rješenje. "Kosovo i Crna Gora su otišli korak dalje, oni koriste euro, Bugarska je, također, rekla da je njena izlazna strategija iz currency boarda usvajanje eura. Postoji debata u Hrvatskoj i veliki broj njihovih zvaničnika je rekao da bi željeli prihvatiti euro. Debata je postojala i u Jugoslaviji, njihov guverner kaže da je okončana i da će devizni kurs ostati isti. Mislim da je dobro za sve zemlje da svoj kurs prema euru ostave na istom nivou i da na kraju usvoje euro. Postace mnogo razumnije i jednostavnije za sve

nas ako sve zemlje u regionu usvoje istu politiku, ali ne znam kad bi se to desilo", rekao je guverner. To pitanje, dodao je, ne ovisi u potpunosti o nama, jer ce se djelimicno i Evropljani izjašnjavati. Guverner je novinarima prezentovao platni bilans BiH za drugi kvartal ove godine. Prema ovim podacima, deficit tekućeg racuna za drugi kvartal ove godine bio je izuzetno visok i iznosio je oko milijardu KM. Izvoz je povecan za 18 posto u drugom kvartalu ove godine u odnosu na prvi kvartal, ali cak i na tom nivou je niži nego što je bio u drugom kvartalu prošle godine. Uvoz je povecan za 11 posto, što je manje od povecanja izvoza, ali je i dalje viši nego što je održiv nivo za BiH. Pozitivnu brojku predstavljaju strane investicije koje su u prvih pola godine dosegle 96 posto ukupnog prošlogodišnjeg investiranja. Važnim guverner smatra i doznake iz inostranstva, a cine ih transferi državljana BiH koji

žive u inostranstvu. Ovaj iznos ocijenjen je kao izuzetno stabilan. Za ispravljanje deficita tekućeg racuna, BiH treba povecati izvoz, smanjiti uvoz ili privuci više stranih investicija. "Moramo, zapravo, uraditi sve zajedno. Ako to budemo uspjeli, onda se u BiH neće desiti kriza platnog bilansa", upozorio je guverner Nicholl. On je ukazao i na potrebu unapređenja statistike u BiH. Prema njegovim riječima, statistički podaci koji se odnose na domaci bruto proizvod, ali i na druge oblasti su pogrešni. "Ja sam prilično siguran da je domaci bruto proizvod

Guverner je saopćio da se Upravno vijeće CBBiH na sjednici, održanoj po prvi put u novim prostorijama Glavne jedinice u Banjoj Luci, složilo da CBBiH proizvede prve jubilarne kovanice kojima bi bilo obilježeno pet godina izdavanja prve KM novčanice. Za izradu ove kovanice bice korišteno srebro, a možda i zlato ili njihova kombinacija. Još nije poznato koliko vremena ce biti potrebno za izdavanje kovanice i kakav ce biti njen dizajn.

veći nego što zvanične cifre pokazuju, da je nezaposlenost manja, ali je mnogo teže reci procentualno kolike su razlike", kazao je guverner. Učesnici konferencija u istočnoevropskim zemljama u analizama ekonomske situacije, uopšte ne dotaknu BiH, s obzirom na cinjenicu da ne mogu dobiti podatke. Osim što nanosi sramotu,

guverner smatra da to ima i stvarnu cijenu jer utice na strane investicije. "Ako strani investitori pogledaju ove studije i vide da BiH nije uopšte spomenuta, postoji rizik da ce to biti kraj njihovog interesovanja za BiH i da ce ono biti usmjereno negdje drugo", rekao je guverner. Državni Zakon o statistici, koji je nametnuo visoki predstavnik u BiH, ocijenjen je izuzetno važnim zbog potrebe da BiH brzo napreduje u ovoj oblasti. Prema ovom zakonu, bice osnovano vijeće za statistiku, a njegov član bice guverner CBBiH. Uloga ovog vijeća bice da koordinira rad postojećih agencija kako bi bili popunjeni nedostaci u statističkim podacima u BiH. Najavljeno je proširenje Odjela CBBiH za statistiku i istraživanje. Kao dio cjelovitog plana koje je odobrilo Upravno vijeće CBBiH broj radnika koji ce raditi u ovom odjelu bice povecan sa 14 na 26 radnika.

SLUŽBA ZA STATISTIKU PLATNOG BILANSA

Platni bilans Bosne i Hercegovine

(u milionima KM)

	2001.				2002.	
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2
I - TEKUCI RACUN (1+2+3+4)	-630	-551	-1,121	-682	-868	-1,008
1. ROBA	-1,399	-1,363	-1,868	-1,388	-1,534	-1,670
Izvoz, f.o.b.	457	763	767	572	461	544
Uvoz, f.o.b	-1,856	-2,126	-2,635	-1,960	-1,995	-2,214
2. USLUGE	33	41	25	34	4	-7
Potražuje	147	158	177	149	156	172
Duguje	-114	-117	-152	-115	-152	-179
3. DOHODAK	181	181	186	186	161	143
Potražuje	217	219	217	223	187	187
Duguje	-36	-38	-31	-37	-26	-44
4. TEKUCI TRANSFERI	555	590	536	486	501	526
Potražuje	557	592	537	488	503	528
Duguje	-2	-2	-1	-2	-2	-2
II - KAPITALNI I FINANSIJSKI RACUN (1+2)	519	724	1,115	364	973	725
1. KAPITALNI RACUN	226	268	204	148	212	251
Kapitalni transferi, potražuje	226	268	204	148	212	251
Kapitalni transferi, duguje	0	0	0	0	0	0
2. FINANSIJSKI RACUN	293	456	911	216	761	474
Direktne investicije	73	87	66	48	141	121
Portfolio investicije	0	0	0	0	0	0
Ostale investicije	234	456	959	1,618	453	221
Rezervna aktiva (znak "minus" znaci "porast")	-14	-87	-114	-1,450	167	132
III - NETO GREŠKE I PROPUSTI	111	-173	6	318	-105	283

Osnovne karakteristike platnog bilansa BiH u 2002. godini:

- Visok deficit tekućeg racuna na šta je najviše uticao visok deficit spoljnotrgovinske razmjene,
- Suficit kapitalnog i finansijskog racuna,
- Porast direktnih stranih investicija,
- Neznatan pad međunarodnih rezervi monetarnih vlasti (rezervna aktiva) nakon velikog porasta u zadnjem kvartalu 2001. godine.

Usvojen devetomjesečni finansijski izvještaj CBBiH

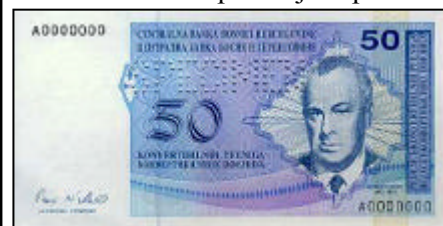
Finansijski rezultat Centralne banke BiH (CBBiH) za prvih devet mjeseci ove godine je veoma dobar, izjavio je guverner CBBiH **Peter Nicholl**, podnoseći Finansijski izvještaj CBBiH novom sazivu Predsjedništva BiH, kojeg cine predsjedavajući **Mirko Šarović**, te članovi **Sulejman Tihic** i **Dragan Covic**. Članovima Predsjedništva BiH koji su ovaj izvještaj usvojili na prvoj sjednici, održanoj 6. novembra/studenog, guverner Nicholl je saopćio kako je prihod za devetomjesečni period ove godine veći za 22 miliona KM ili 63% u poređenju sa istim periodom 2001. godine. "Glavni razlog za ovakav rezultat je činjenica da je naš devizni portfolio bio mnogo veći u 2002. nego u 2001. godini zbog pozitivnog uticaja promjene u euro, kada je stanovništvo promijenilo velike količine DEM novčanica u KM ili su sredstva deponovali u komercijalne banke u BiH", rekao je guverner. Nasuprot tome, povećanje troškova CBBiH iznosilo je svega 2,8 miliona KM. Kao rezultat ovih povoljnih trendova u prihodima i rashodima, profit za devet mjeseci bio je 46 miliona KM, što je 72% više u poređenju s istim periodom u 2001. godini. Drugi znak snage currency boarda ogleda se u činjenici da CBBiH ima više od 100% deviznog pokrića monetarne pasive. Nivo slobodnih ili viška deviznih rezervi krajem septembra/rujna prvi put je bio veći

od 100 miliona KM. U bilansu stanja, devizne rezerve CBBiH pale su za 278 miliona KM u odnosu na kraj prošle godine. Ovo, međutim, kako je ustvrdio guverner CBBiH, nije iznenađenje i ne bi trebalo da zabrinjava. Glavni razlog za to je što je nivo depozita koji komercijalne banke drže u CBBiH znatno opao tokom ovog perioda. Čak i na nižem nivou, banke i dalje u CBBiH drže više od 10 % depozita, koliko je obavezan nivo. Do pada depozita banaka u CBBiH došlo je jer su banke ove godine znatno povećale nivo odobrenih zajmova, što je, rekao je guverner, veoma pozitivno za ekonomiju. I uz ovakav pad tokom 2002. godine, devizne rezerve CBBiH su na kraju septembra bile skoro duplo veće (97%) nego u istom periodu prošle godine. U prvih devet mjeseci ove godine, povećana je količina KM novčanica u opticaju, što je ocijenjeno zadovoljavajućim s obzirom na to da su stanovništvu BiH novčanice eura dostupne od januara 2002. godine. CBBiH od maja/svibnja šalje višak novčanica eura nazad u euro zonu. Naime, u toku perioda promjene u euro, CBBiH je u zemlju unijela 330 miliona euro novčanica. Do kraja oktobra/listopada u euro zonu je vraćeno 242 miliona novčanica eura, što je 73 % iznosa novčanica eura koje su unešene u zemlju. "Ovo je još jedan znak da je KM sada dominantna transakcijska valuta u BiH", kazao je

guverner novoizabranim članovima Predsjedništva BiH, dodavši da očekuje nastavak dobrih finansijskih rezultata i tokom posljednjeg kvartala 2002. godine kako bi bili dobri i finansijski rezultati za cijelu godinu.

CBBiH povlači iz opticaja novčanicu konvertibilne marke u apoenu od 50 pfeninga

Od 1. januara/sijecnja 2003. godine, Centralna banka BiH (CBBiH) povlači iz opticaja novčanicu konvertibilne marke u apoenu od 50 pfeninga koje se u koriste kao zakonsko sredstvo placanja. Imaoci novčanica u apoenu od 50 pfeninga mogu njima nesmetano vršiti placanja u prometu

do 31. decembra/prosinca 2002. godine. Nakon toga prestaju biti zakonsko sredstvo placanja i ne mogu biti primane u prometu za podmirivanje bilo kakvih obaveza. Komercijalne banke nastave primati novčanice konvertibilne marke u apoenu od 50 pfeninga od 1. januara/sijecnja do 31. marta/ožujka 2003. godine. Do povlacenja dolazi zbog toga što su u opticaju kovanice od 50 pfeninga i zbog toga što kvalitet novčanice u apoenu od 50 pfeninga postaje lošiji. Odluku o tome donijelo je Upravno vijeće CBBiH na osnovu Zakona o CBBiH.

VIJESTI IZ GLAVNIH JEDINICA I FILIJALA

GJ MOSTAR

U trezoru Glavne jedinice Mostar došlo je do smanjenja ukupnog priliva od komercijalnih banaka, a uoceno je povećanje priliva novčanica apoena 50 pfeninga i velika potražnja komercijalnih banaka za kovanicama KM svih apoena.

U oktobru/listopadu, na nivou GJ Mostar, obrađeno je ukupno 161.662 transakcija, od čega 158.164 transakcija žiro kliringa i 3.498 transakcija RTGS.

Od 19. do 22. novembra/studenog, glavni kontrolor CBBiH **Jasmina Halilbegovic** i zamjenik kontrolora **Anton Salapic** izvršili su reviziju poslovanja GJ Mostar. Službenici GJ Mostar učestvovali su u izradi i implementaciji bankarsko-racunovodstvenog softvera.

GJ SARAJEVO

Upravno vijeće CBBiH je 13. novembra/studenog na sjednici u Banjoj Luci donijelo preliminaru odluku o kupovini poslovnog prostora od GP "Bosna" Sarajevo za potrebe Glavne jedinice Sarajevo.

Prostor se nalazi u neposrednoj blizini zgrade CBBiH. Uz manje građevinske zahvate u narednom periodu, očekuje se da će preseljenje uslijediti u proljeće naredne godine.

Projektni tim za izradu novog racunovodstvenog bankarskog softvera održao je 6. novembra/studenog u Sarajevu sastanak sa predstavnicima glavnih jedinica i filijala, na kojem su dogovoreni svi dotad neriješeni detalji i nedoumice koje se odnose na rad u glavnim jedinicama, a posebno na način obavljanja poslova o izvršenim transakcijama i na rad na računima rezervi. Ovim su stvorene pretpostavke da projekat krene u "živi" rad u predviđenim rokovima.

FILIJALA BRCKO

Od 1. do 26. novembra/studenog obavljani su redovni poslovi vođenja računa rezervi, statistički i trezorski poslovi.

U trezor je ukupno ušlo 881.384 komada KM novčanica, od čega je najveći broj u apoenima od 50, 20 i 10 KM, a izašlo je 1.883.716 komada, od čega je najveći broj u

apoenima od 20, 10, 50 i pet KM. Kada je riječ o kovanicama, ukupno je ušlo 92.050, a izašlo 109.500 komada kovanica. Ulaz oštećenih novčanica bio je 60.051, a izlaz 220.000 komada. Ulaz eura iznosio je 98.825, a izlaz 153.602 komada novčanica. Index ulaza vrijednosno za KM bio je 106,74, izlaza KM 91,92, te ulaza eura 97,38. Uoceno je da su komercijalne banke predale manje falsifikovanih novčanica nego prošlog mjeseca.

Rukovodilac Filijale **Mirzeta Arnautovic** prisustvovala je 1. novembra/studenog u CBBiH Sarajevo sastanku kod guvernera **Petera Nicholla**, gdje je razgovarano o nacrtu zakona o bankama u Brcko Distriktu BiH.

Rukovodilac Filijale prisustvovala je 13. novembra/studenog otvaranju novih prostorija GBRSCBBiH u Banjoj Luci, a 14. novembra/studenog sa direktorima svih organizacionih dijelova CBBiH sastanku sa guvernerom **Peterom Nichollom** i viceguvernerima **Kemalom Kozaricem** i **Ljubišom Vladušicem**.

Službenica **Jasminka Buric** prisustvovala je 6. novembra/studenog sastanku u Centralnom uredu CBBiH o konačnom dogovoru o radu na novom softveru za bankarsko-racunovodstvene poslove.

Odobrena je izgradnja garaže za potrebe trezora i izabran najpovoljniji ponudac, te se očekuje da radovi pocnu u decembru/prosincu.

Za potrebe trezora, 25. novembra/studenog instaliran je dodatni softver za poslove kontrole i brojanja novčanica.

GBRS BANJA LUKA

Preseljenjem u nove prostorije stvoreni su uslovi za početak aktivnosti za puštanje u rad opreme za rezervni platni sistem u Banjoj Luci. Uz koordiniran rad osoblja CBBiH i vanjskih saradnika očekuje se da bi sistem mogao početi funkcionisati početkom naredne godine.

Ekonomista za žirokliring GBRS u Banjoj Luci **Biljana Savic** boravila je pet dana u Odjeljenju za platne sisteme u Sarajevu kako bi se obucila za rad na CAS i RTGS, a u vezi sa rezervnim platnim sistemom u Banjoj Luci.

Na sastanku predstavnika firme "Aster" i Projektnog tima za uspostavljanje bankarsko-racunovodstvenog softvera održanom 6. novembra/studenog u Sarajevu, iz GBRS Banja Luka prisustvovali su **Slobodan Mandic**, **Zorica Tadic** i **Snježana Žarkovic**.

FILIJALA PALE

U novembru/studenom je nastavljen trend rasta pozitivnog salda prodaje i kupovine KM na nivou filijale Pale. Ovaj rast je u odnosu na oktobar/listopad iznosio 6,5%.

Broj transakcija prodaje KM u odnosu na prethodni mjesec povećan je za 16%, a broj kupovine KM povećan je za samo 4%.

Broj pologa KM valute banaka koje vodi filijala Pale u trezore CBBiH opao je za 18 %, a broj isplata KM iz trezora povećan je za 13 %.

Reorganizacija Odjela za istraživanje, razvoj i platne sisteme

U Centralnu banku BiH (CBBiH) 1. novembra/studenog primljena su u radni odnos na neodređeno vrijeme dva nova službenika,

Damir Cosic

Damir Cosic, ekonomski analitičar u Odjeljenju za ekonomska istraživanja Odjela za ekonomska istraživanja i statistiku Centralnog ureda CBBiH i **Senad Hadžimerovic**, trezorista u Odjeljenju trezora Centralnog ureda CBBiH. Ovi

službenici primljeni su u radni odnos na osnovu oglasa od 20. septembra/rujna 2002. godine. CBBiH trenutno ima **250** zaposlenih, od kojih je **249** službenika u radnom odnosu na neodređeno vrijeme, a jedan službenik je u radnom odnosu na određeno vrijeme. Od ukupnog broja službenika na neodređeno vrijeme, osam ih je u svojstvu pripravnika. Na 11. sjednici Upravnog vijeca CBBiH održanoj 21. maja/svibnja 2002. godine, usvojene su izmjene i dopune općeg akta Centralne banke o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta koje se odnose na reorganizaciju Odjela za istraživanje, razvoj i platne sisteme u novi *Odjel za ekonomska istraživanja i statistiku* i samostalno *Odjeljenje za platne sisteme*. Odjel za ekonomska istraživanja i statistiku, prema novoj organizaciji čine: Odjeljenje za ekonomska istraživanja, Odjeljenje za statistiku sa tri službe - Služba za statistiku monetarnog i finansijskog sektora, Služba za statistiku vladinih finansija, vanjskog duga i realnog sektora i Služba za statistiku platnog bilansa, te samostalna Služba za publikacije, biblioteku i administrativne poslove. S tim u vezi, od 1. novembra/studenog popunjena su neka nova radna mjesta u Odjelu za ekonomska istraživanja i statistiku putem internog oglasa, te oglasa i neposrednim raspoređivanjem službenika. **Nebojša Nastic** je neposredno raspoređen na radno mjesto ekonomskog analitičara u Odjeljenju za ekonomska istraživanja. **Snežana Janjic** procedurom internog oglasa izabrana je i raspoređena na radno mjesto koordinatora Službe za statistiku monetarnog i finansijskog sektora Odjeljenja za statistiku. **Nevena Cosic** procedurom internog oglasa izabrana je i raspoređena na radno mjesto ekonomiste I u Službi za statistiku monetarnog i finansijskog sektora Odjeljenja za statistiku. Procedurom internog oglasa izabarni su i raspoređeni sljedeći službenici: **Dragana Buric** na radno mjesto ekonomiste II u Službi za statistiku monetarnog i finansijskog sektora Odjeljenja za statistiku, **Biljana**

Samardžić na radno mjesto ekonomiste - asistenta u Službi za statistiku monetarnog i finansijskog sektora Odjeljenja za statistiku, **Milena Lucic** na radno mjesto ekonomiste I u Službi za statistiku vladinih

Amila Delic

finansija, vanjskog duga i realnog sektora Odjeljenja za statistiku, **Milica Krajišnik** na radno mjesto ekonomiste I u Službi za statistiku vladinih finansija, vanjskog duga i realnog sektora Odjeljenja za statistiku, **Amila Delic** na radno mjesto ekonomiste II u Službi za

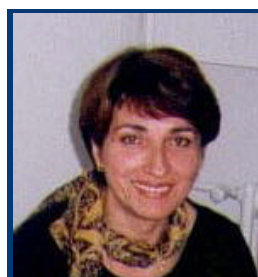
statistiku vladinih finansija, vanjskog duga i realnog sektora Odjeljenja za statistiku. **Mr. Vidosav Pantic** neposredno je raspoređen na radno mjesto koordinatora Službe za statistiku platnog bilansa Odjeljenja za

Vidosav Pantic

statistiku, dok je **Danica Lucic** procedurom internog oglasa izabrana i raspoređena na radno mjesto ekonomiste I u Službi za statistiku platnog bilansa Odjeljenja za statistiku. Na radno mjesto ekonomiste II u Službi za statistiku platnog bilansa Odjeljenja za statistiku

neposredno je raspoređena **Branislava Laco - Kovacevic**. **Jelena Obradovic** procedurom internog oglasa izabrana je i raspoređena na radno mjesto ekonomiste - asistenta u Službi za statistiku platnog

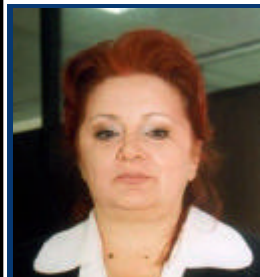
Zorica Vucicevic

bilansa Odjeljenja za statistiku. **Zorica Vucicevic** neposredno je raspoređena na radno mjesto koordinatora Službe za publikacije, biblioteku i administrativne poslove Odjela za ekonomska istraživanja i statistiku, **Željko Ninkov** neposredno je

raspoređen na radno mjesto asistenta za publikacije u Službi za publikacije, biblioteku i administrativne poslove Odjela za ekonomska istraživanja i statistiku. **Milanka Golijanin**, administrativni pomoćnik u Filijali Glavne banke Republike Srpske na Palama, procedurom internog oglasa izabrana je i raspoređena na radno mjesto administrativnog pomoćnika u Službi za publikacije, biblioteku i administrativne poslove Odjela za ekonomska istraživanja i statistiku, a **Suzana Kozinovic** neposredno je raspoređena za pripravnika u Odjelu za ekonomska istraživanja i statistiku do

Nova iskustva u struci

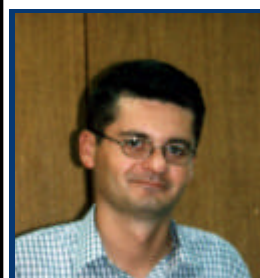
Ekonomista II u Odjeljenju za odnose sa međunarodnim finansijskim institucijama **Dženana Serdarevic** prisustvovala je od 4. do 6. novembra/studenog seminaru o temi "*Upravljanje javnim dugom*" u organi-

Adela Lincender

zaciji BANQUE DE FRANCE u Parizu. Službenik za edukaciju **Adela Lincender** i sekretar/prevodilac u Odjeljenju za zajednicke poslove **Vildana Popovcevic** ucestvovala su na sastanku koordinatora, održanom 21. i 22. novembra/studenog u organizaciji BIS-a u Bazelu. Viceguverner CBBiH

Ljubiša Vladušić bio je ucesnik seminara o temi "*Upravljanje rezervama*" koji je 25. i 26. novembra/studenog organizirao BiS u Bazelu. U organizaciji De Nederlandsche Bank u Amsterdamu, od 5. do 8. novembra/studenog održan je seminar o temi "*Platni sistem i sistemi poravnanja vrijednosnih papira*", kojem je prisustvovala službenik za poravnanja I u Službi za RTGS i SWIFT **Aida Putric-Bašić**. Strucnjak za racunarsku

Kemal Hajdarevic

mrežu u Službi za racunarsku mrežu **Kemal Hajdarevic** pohadao je seminar o temi "*Interconnecting Cisco Network Devices*" održanom od 18. do 22. novembra/studenog u Wakefiledu u Engleskoj. "*Strategic control systems making strategy happen*" naziv je seminara kojem je 14. i

15. novembra/studenog prisustvovala zamjenik kontrolora u Uredu glavnog kontrolora **Jasmina Novalija**. Seminar je organizovala Menadžment škola IEDC na Bledu. Savjetnik za pitanja finansijskog tržišta **Petra Markovic** i lektor u Odjeljenju za zajednicke poslove **Ema Mundehasic** boravile su u Pragu, gdje je 6. i 7. novembra/studenog održana konferencija pod nazivom "*Pranje novca u centralnoj i jugoistocnoj Evropi*". Organizator ove konferencije bila je International Proffesional Conferences LTD.

isteka pripravnickog staža. U toku je procedura izbora rukovodioca Odjeljenja za ekonomska istraživanja prema konkursu od 20. septembra/rujna 2002. godine, kao i ekonomskog analiticara - jedan izvršilac u Odjeljenju za ekonomska istraživanja po oglasu od 20. septembra/rujna 2002.

Ljiljana Marjanovic

godine. Osim toga, bilo je određenih raspoređivanja službenika i u drugim organizacionim jedinicama CBBiH od 1. novembra/studenog. **Ljiljana Marjanovic** procedurom internog oglasa izabrana je i raspoređena na radno mjesto koordinatora za bankovnu superviziju u Uredu guvernera.

Neposredno su raspoređeni **Emira Mekic** na radno mjesto koordinatora Odjeljenja za odnose sa međunarodnim finansijskim institucijama, **Nedžad Idrizovic** na radno mjesto referenta za sitan inventar u Odjeljenju za zajednicke poslove, **Nada Hajric** na radno mjesto referenta za fakture u Odjeljenju za zajednicke poslove, **Sabina Bektovic** na radno mjesto kancelarijskog referenta u Odjeljenju za zajednicke poslove, **Amela Kratovic** na radno mjesto administrativnog pomocnika u Odjeljenju za zajednicke poslove, **Dragica Mlinarevic** na radno mjesto administrativnog pomocnika - daktilografa u Odjeljenju za zajednicke poslove, **Kasim Zukic** na radno mjesto kurira u Odjeljenju za zajednicke poslove, **Slobodan Mandic** na radno mjesto ekonomiste za procjenu tržišta I u Službi za procjenu tržišta GBRSCBBiH, **Mirjana Vještica** na radno mjesto ekonomiste za procjenu tržišta II u Službi za procjenu tržišta GBRSCBBiH, te Snježana Žarkovic na radno mjesto racunovode (VŠS) u Službi za racunovodstvo, opce i administrativne poslove GBRSCBBiH.

Mira Vještica

Odjeljenju za zajednicke poslove, **Kasim Zukic** na radno mjesto kurira u Odjeljenju za zajednicke poslove, **Slobodan Mandic** na radno mjesto ekonomiste za procjenu tržišta I u Službi za procjenu tržišta GBRSCBBiH, **Mirjana Vještica** na radno mjesto ekonomiste za procjenu tržišta II u Službi za procjenu tržišta GBRSCBBiH, te Snježana Žarkovic na radno mjesto racunovode (VŠS) u Službi za racunovodstvo, opce i administrativne poslove GBRSCBBiH.

**Zaposlenim u CBBiH cestitamo
nastupajuće praznike.**

CENTRALNA BANKA BOSNE I HERCEGOVINE
Mjesečni bilans stanja (privremeni) od 31. oktobra/listopada 2002.
Objašnjenja

Mjesečni bilans stanja se izdaje da bi se obezbijedile informacije o radu Centralne banke Bosne i Hercegovine prema pravilu currency boarda i da bi se ponudile posebne informacije koje zahtijeva Zakon o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine.

Neke posebne karakteristike bilansa stanja od 31. oktobra su :

Na dan 31. oktobra Banka je zadovoljila obaveze pravila currency boarda kako to navodi član 31. Zakona. Stanje neto strane aktive prevazilazi njenu monetarnu pasivu u konvertibilnim markama (KM), za 101.453.140 KM. Ovo je prikazano u stavki neto devizna aktiva minus monetarna pasiva.

Devizna aktiva je sacinjena uglavnom od depozita koje se drže kod ino-banaka.

Bilans stanja takoder prikazuje kompoziciju držanja valuta tako što ih diferencira u EUR i ostale valute.

Bancini devizni depoziti donose prihod od kamata za Banku.

Monetarna pasiva je u najvećem obimu predstavljala obavezu Banke za KM novac u opticaju (1.841.432.759 KM) i rezervne depozite rezidentnih banaka (303.556.421 KM).

Pozicije odnosa Vlade i MMF-a odražavaju nastala potraživanja i obaveze Vlade Bosne i Hercegovine po finansijskom aranžmanu sa MMF-om.

Kapital i rezerve odražavaju početni kapital i rezerve, dionice i akumulirane dobiti Banke od početka njenog rada 11. augusta 1997.

Banka takoder vodi određene racune stranih valuta u smislu sporazuma između Vlade Bosne i Hercegovine i stranih vlada i finansijskih organizacija, kao i devizne racune državnih institucija i agencija za koje Banka djeluje kao agent. Kako ovi racuni nisu niti aktiva niti pasiva CBBH, oni nisu ukljućeni u gore navedeni bilans stanja. Ukupni iznos sredstava koja se drže na ovim racunima je bio 210.354.273 KM.

Dalji upiti koji se ticu mjesečnog bilansa stanja se mogu uputiti Odjelu za administraciju i finansije, Odjeljenje za racunovodstvo u Sarajevu na tel. tel. (33) 27 81 19, fax. (33) 27 82 94. Predstavnici medija mogu se obratiti Službi za odnose s javnošću na tel. (33) 27 81 23, fax. (33) 27 82 96.

Centralna banka Bosne i Hercegovine je neovisna monetarna institucija BiH i nema nikakvih organizacijskih veza sa bilo kojom poslovnom bankom.

CENTRALNA BANKA BOSNE I HERCEGOVINE
Mjesečni bilans stanja (privremeni) od 31. oktobra/listopada 2002.
(iznosi u KM ekvivalentima)

AKTIVA		Ukupan iznos	EUR	Ostale valute
1	Devizna aktiva	2.308.994.751	2.303.484.938	5.509.813
1.1	Gotovina	28.318.404	27.892.127	426.277
1.2	Investicije	2.280.676.347	2.275.592.811	5.083.536
2	Pozicija Vlade u MMF-u	786.271.380		
3	Ostala aktiva	79.164.360		
UKUPNA AKTIVA (1 + 2 + 3)		3.174.430.491		

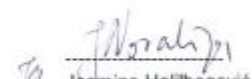
PASIVA		Ukupan iznos
4	Monetarna pasiva	2.206.207.848
4.1	Valuta u opticaju	1.841.432.759
4.2	Kreditni bilans rezidentnih banaka	303.556.421
4.3	Kreditni bilans ostalih rezidenata	61.218.668
5	Obaveze prema nerezidentima	1.333.763
6	Obaveze Vlade prema MMF-u	786.271.380
7	Ostala pasiva	10.524.559
8	Kapital i rezerve	170.092.941
UKUPNA PASIVA (4+5+6+7+8)		3.174.430.491

Neto devizna aktiva minus monetarna pasiva (1 - 4 - 5)	101.453.140
--	-------------

Pozicija Vlade u MMF-u - Devizne rezerve - Držanje SDR	1.173.614
Obaveze Vlade prema MMF-u - MMF racuni 1 i 2	1.214.205
Neto devizne rezerve Vlade u MMF-u	-40.591

P.W. Nicholl
Guverner

Sarajevo (datum) 20. 11. 2002.

Jasmina Halilbegović
Glavni kontrolor